ISAP Instytut Spraw Administracji Publicznej

KNOWLEDGE • EDUCATION • LAW • MANAGEMENT
NAUKA • OŚWIATA • PRAVO • ZARZĄDZANIE

№ 3 (63) / 2024

© SCIENTIFIC ISSUE OF
KNOWLEDGE, EDUCATION, LAW AND MANAGEMENT

All materials published in this issue are based on scientific researches and are, mainly, the parts of Ph.D processes

KNOWLEDGE • EDUCATION • LAW • MANAGEMENT
NAUKA • OŚWIATA • PRAVO • ZARZĄDZANIE
№ 3 (63)

EDITORIAL BOARD

Przewodniczący Rady Redakcyjnej prof. dr hab. **JANUSZ NICZYPORUK**
(Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Polska)
Sekretarz Redakcji: prof. dr hab. **EWA JASIUK**
Edytor techniczny: prof. dr hab. **OLEH BATIUK**

prof. dr hab. SVITLANA CHERNETA (Lesya Ukrainka Volyn National University, Ukraine)
prof. dr hab. VALERII KOLESNYK (Academy of the Security Service of Ukraine, Ukraine)
prof. dr hab. IRYNA HORA (Academy of the Security Service of Ukraine, Ukraine)
prof. dr hab. ANNA PRZYBOROWSKA-KLIMCZAK
(Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Polska)
prof. dr hab. ANDRZEJ PANASIUK (Uniwersytet w Białymstoku, Polska)
prof. dr hab. EWA CZECH (Uniwersytet w Białymstoku, Polska)
prof. dr EVGEN LUK'YANCHIKOV (National Technical University of Ukraine KPI, Ukraine) prof. dr hab. PETRO SAVCHUK (Lutsk National Technical University, Ukraine)
dr. theol. PETRO STANKO (Der Katholische Militarpfarrer m. Ingolstadt, Deutschland)
prof. dr hab. ANZOR SHARASHENIDZE
(Tbilisi David Agmashenebeli Teaching University, Georgia)
prof. dr hab. SERGEY PETKOV (Viceprezident Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania, Slovensko)
prof. dr hab. MARJJA CZEPIL (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Polska)

Official website: www.kelmczasopisma.com

ISSN 2353-8406

SPIS TREŚCI

CONTENTS

EDUCATION/PEDAGOGY

Liia Lukina

ORCID ID: 0000-0001-6133-5902

WYKORZYSTANIE ZASOBÓW INTERNETU W PROCESIE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO PRZYSZŁYCH NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO.....3

THE USE OF INTERNET RESOURCES IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF THE POLISH LANGUAGE.....3

HUMANITIES

Yana Popovych

ORCID ID: 0000-0001-7509-0459

Vitalii Marakin

ORCID ID: 0009-0002-3496-5364

KOMUNIKACJA POLITYCZNA W WARUNKACH PRZEMIAN SPOŁECZNYCH: WYMIAR TEORETYCZNY I PRAKTYCZNY.....9

POLITICAL COMMUNICATION IN CONDITIONS OF SOCIAL CHANGES: THEORETICAL AND PRACTICAL DIMENSIONS.....9

Pavlo Troian

ORCID ID: 0009-0004-4362-7353

SPOŁECZNOŚĆ UKRAIŃSKA W AUSTRALII.....15

UKRAINIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA.....15

Markiyan Tkhir

ORCID ID: 0000-0001-6790-1426

STRATEGIE KOMUNIKACYJNE DONALDA TRUMPA W JEGO WYSTĄPIENIACH POLITYCZNYCH PRZED WYBORAMI PREZYDENCKIMI W 2024 ROKU.....23

DONALD TRUMP'S COMMUNICATION STRATEGIES IN HIS POLITICAL SPEECHES BEFORE THE 2024 PRESIDENTIAL ELECTION.....23

Maria Filipchuk

ORCID ID: 0000-0001-6818-6890

Hanna Onufriichuk

ORCID ID: 0000-0002-7589-4411

TRWAŁE ZWIĄZKI JĘZYKOWE I TOŻSAMOŚĆ NARODOWA.....28

STABLE LINGUISTIC COMPOUNDS AND NATIONAL IDENTITY.....28

SOCIAL AND BEHAVIORAL SCIENCES

Diana Zabrodina

ORCID ID: 0000-0001-9929-777X

Anna Tashchenko

ORCID ID: 0000-0002-6038-7337

PRZEZ BIAŁE OKULARY PROPAGANDY: KRYTYCZNA ANALIZA DYSKURSU WIEŚCI WOJENNYCH Z SUSPILNE.....33

THROUGH WHITE PROPAGANDA GLASSES: CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS OF WAR NEWS ON «SUSPILNE».....33

MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Vasyl Papp
ORCID ID: 0009-0003-9191-3672
Nelya Boshota
ORCID ID: 0000-0002-2239-830X
STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU WSPÓLNOT TERYTORIALNYCH NA UKRAINIE.....42
STRATEGIC DIRECTIONS OF THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN UKRAINE.....42

LAW

Oleksiy Bereznevich
ORCID ID: 0009-0000-0700-0191
CHARAKTER PRAWNY POLICJI ADMINISTRACYJNEJ NA UKRAINIE.....50
THE LEGAL NATURE OF ADMINISTRATIVE POLICE SERVICES IN UKRAINE.....50
Oleksandr Galynskyi
ORCID ID: 0009-0007-3871-0234
POWIĄZANIE POLITYKI ENERGETYCZNEJ Z PRAWEM PRACY: WYZWANIA PRAWNE I KONSEKWENCJE DLA RYNKU PRACY W UE.....54
THE CONNECTION OF ENERGY POLICY AND LABOR LAW: LEGAL CHALLENGES AND CONSEQUENCES FOR THE LABOR MARKET IN THE EU.....54
Serhii Garkavenko
ORCID ID: 0009-0005-2008-5077
REGULACJE PRAWNE I STOSOWANIE HARMONOGRAMÓW WYŁĄCZEŃ ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA UKRAINIE.....59
LEGAL REGULATION AND APPLICATION OF ELECTRICITY BLACKOUT SCHEDULES IN UKRAINE.....59
Mykola Kropyvnytskyi
ORCID ID: 0000-0003-0981-0774
TEORIE MODELOWANIA ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO LUDNOŚCI: PRZEGLĄD DYSKUSJI NAUKOWYCH I CHARAKTERYSTYKA POJĘCIOWA.....64
THE THEORIES OF SOCIAL SECURITY MODELING: REVIEW OF SCIENTIFIC DISCUSSIONS AND CONCEPTUAL CHARACTERISTICS.....64
Tetiana Kutelvas
ORCID ID: 0009-0001-5495-2854
NIEKTÓRE OBSZARY POPRAWY EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA ADMINISTRACYJNEGO I PRAWNEGO PROCEDURY USUNIĘCIA SĘDZIEGO.....72
SOME AREAS OF IMPROVING THE EFFICIENCY OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT OF THE PROCEDURE FOR THE REMOVAL OF A JUDGE.....72
Maksym Lymar
ORCID ID: 0009-0002-3834-9024
WYDAWANIE REGULAMINÓW JAKO NARZĘDZIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W POLICJI NARODOWEJ UKRAINY.....80
ISSUANCE OF BYLAWS AS A TOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION OF PROFESSIONAL TRAINING IN THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE.....80
Tetiana Pertsova
ORCID ID: 0009-0003-1522-9182
OGÓLNA PRAKTYKA EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA DOTYCZĄCA NARUSZEŃ ZASAD ETYCZNEGO POSTĘPOWANIA PRZEZ PRACOWNIKÓW: ANALIZA I KONSEKWENCJE.....84
GENERAL PRACTICE OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS ON VIOLATION OF THE RULES OF ETHICAL BEHAVIOR BY EMPLOYEES: ANALYSIS AND IMPLICATIONS.....84

Oleksandr Sharuk

ORCID ID: 0009-0000-6320-7015

SYSTEM PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH OCHRONĘ ADMINISTRACYJNO-PRAWNĄ OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ SEKTORA FINANSOWEGO UKRAINY.....89

THE SYSTEM OF ENTITIES IMPLEMENTING ADMINISTRATIVE AND LEGAL PROTECTION OF OBJECTS OF CRITICAL INFRASTRUCTURE OF THE FINANCIAL SECTOR OF UKRAINE.....89

TOPICAL SCIENTIFIC ISSUES

Oleksandr Pivnenko

ORCID ID: 0009-0009-3528-609X

ISTOTA I ROLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W PRZEZWYCIĘŻANIU OPERACJI WOJSKOWYCH NA UKRAINIE.....97

ESSENCE AND ROLE OF STATE ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF OVERCOMING THE CONSEQUENCES OF MILITARY ACTIONS IN UKRAINE.....97

Oleksandr Kudriavtsev

ORCID ID: 0009-0001-2458-4552

RAMY REGULACYJNO-PRAWNE MECHANIZMU ADMINISTRACYJNO-PRAWNYCH ZASAD WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH I ZASOBÓW INFORMACYJNYCH W SFERZE USŁUG PUBLICZNYCH UKRAINY.....103

REGULATORY AND LEGAL FRAMEWORK OF THE MECHANISM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES OF USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND INFORMATION RESOURCES IN THE FIELD OF PUBLIC SERVICE OF UKRAINE.....103

Evgeni Heller

ORCID ID: 0009-0003-9138-2920

ZASADY ADMINISTRACYJNEGO I PRAWNEGO WSPARCIA REALIZACJI POLITYKI W ZAKRESIE ROZWOJU SPORTOWEGO JEDNOSTKI.....110

PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT FOR THE IMPLEMENTATION OF POLICY IN THE FIELD OF SPORTS DEVELOPMENT OF THE INDIVIDUAL.....110

Oleksandr Kravchenko

ORCID ID: 0009-0006-9406-3206

POLITYKA PŁCI NA UKRAINIE: ŚWIATOWE TRENDY I GWARANCJE SKUTECZNEJ REALIZACJI.....118

GENDER POLICY IN UKRAINE: GLOBAL TRENDS AND GUARANTEES OF EFFECTIVE IMPLEMENTATION.....118

Tetiana Polozhentseva

ORCID ID: 0000-0002-0442-0343

CHARAKTER PRAWNY I ISTOTA POMOCY PRAWNEJ.....125

LEGAL NATURE AND ESSENCE OF LEGAL ASSISTANCE.....125

Oleksandr Lysak

ORCID ID: 0009-0006-0059-6977

ZASADY I FUNKCJE OCHRONY PRAW WŁASNOŚCI PRYWATNEJ W WARUNKACH SZCZEGÓLNYCH REŻIMÓW PRAWNYCH W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM.....130

PRINCIPLES AND FUNCTIONS OF PROTECTION OF PRIVATE PROPERTY RIGHTS IN THE CONDITIONS OF SPECIAL LEGAL REGIMES IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS...130

Zhanna Samosud

ORCID ID: 0009-0003-3493-8355

NARZĘDZIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DLA ZABEZPIECZENIA PRAW I INTERESÓW PRAWNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW: ANALIZA PORÓWNAWCZA (UKRAINA, POLSKA, CZECHY)....137

PUBLIC ADMINISTRATION INSTRUMENTS FOR ENSURING THE RIGHTS AND LEGAL INTERESTS OF ENTREPRENEURS: A COMPARATIVE ANALYSIS (UKRAINE, POLAND, CZECH REPUBLIC).....137

Pavlo Voitovych

ORCID ID: 0000-0002-7636-923X

CYWILIZOWANA POLITYKA PAŃSTWA W ZAKRESIE OCHRONY PRAW INFORMACYJNYCH CZŁOWIEKA W DOBIE GLOBALNYCH PRZEMIAN……142

CIVILIZED STATE POLICY IN THE SPHERE OF INFORMATIONAL RIGHTS PROTECTION IN THE ERA OF GLOBAL TRANSFORMATIONS……142

Serhii Korovchenko

ORCID ID: 0009-0000-1482-6901

FORMA I TREŚĆ KONTROLI ORZECZEŃ SĄDOWYCH DOTYCZĄCYCH NOWO UJAWNIONYCH OKOLICZNOŚCI W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA PRAWA DO OBRONY W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM……149

THE FORM AND CONTENT OF REVIEW OF COURT DECISIONS ON NEWLY DISCOVERED CIRCUMSTANCES IN ENSURING THE RIGHT TO DEFENCE IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS……149

Lukina L. Wykorzystanie zasobów Internetu w procesie kształcenia zawodowego przyszłych nauczycieli języka polskiego. *Knowledge, Education, Law, Management,* 2024. № 3 (63), pp. 3-8.

Ключові слова: Інтернет-технології, освітні платформи, блоги, соціальні мережі, мобільні застосунки, інструменти Веб 2.0.

Застосування Інтернет-ресурсів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів польської мови

Анотація. У статті охарактеризовано особливості використання Інтернет-ресурсів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів польської мови. Метою дослідження є проаналізувати та виявити дидактичні можливості різних Інтернет-ресурсів та веб-серверів в освітньому процесі загалом та навчанні польської мови зокрема; визначити переваги, недоліки та перспективи їх використання в процесі професійної підготовки майбутніх учителів-полоністів. Визначено поняття «Інтернет-ресурси», «освітня платформа», «блог», «соціальні мережі». Представлено освітні платформи, блоги, сайти та Інтернет сторінки для навчання польської мови різного спрямування. Описано найбільш придатні соціальні мережі, які можна використати у навчанні польської мови, з'ясовано характерні риси соціальних мереж. Виокремлено мобільні застосунки для вивчення лексики та граматики польської мови. Встановлено, що використання Інтернет-ресурсів є ефективним додатковим інструментом навчання польської мови, який інтенсифікує навчальний процес та мотивує студентів до вивчення мови.

Ключові слова: Інтернет-технології, освітні платформи, блоги, соціальні мережі, мобільні застосунки, інструменти Веб 2.0.

The use of Internet resources in the process of professional training of future teachers of the Polish language

Abstract. The article describes the peculiarities of using Internet resources in the process of professional training of future teachers of the Polish language. The purpose of the research is to analyze and identify the didactic possibilities of various Internet resources and web servers in the educational process in general and learning the Polish language in particular; to determine the advantages, disadvantages and prospects of their use in the process of professional training of future Polish teachers. The concepts of «Internet resources», «educational platform», «blog», «social networks» are defined. Educational platforms, blogs, sites and Internet pages for teaching the Polish language in various directions are presented. The most suitable social networks that can be used in learning the Polish language are described, the characteristic features of social networks are clarified. Mobile applications for studying vocabulary and grammar of the Polish language are singled out. It has been established that the use of Internet resources is an effective additional tool for learning the Polish language, which intensifies the learning process and motivates students to learn the language.

Key words. Internet technologies, educational platforms, blogs, social networks, mobile applications, Web 2.0 tools.

Вступ. Сучасна освіта вимагає від учителів бути креативними, інноваційними, інтелектуальними, комунікативними, вміти аналізувати сучасні тенденції та впроваджувати новітні технології в освітній процес. Адже для того, щоб навчати інших, потрібно також розвивати власні навички. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій викликав у педагогів інтерес до електронного навчання. E-learning дозволяє навчати на відстані, будь-де і будь-коли. Віртуальні навчальні платформи стали основним інструментом для створення електронного навчання, тобто онлайн-навчання з використанням сучасних технологій та електронних інструментів.

Значна кількість педагогів використовують різні освітні ресурси у своїй щоденній роботі з учнями/студентами, проводять заняття, тренінги, курси та дослідження без необхідності бути фізично присутніми в аудиторії. Такий віртуальний навчальний простір забезпечує учням/студентам дружню та невимушену атмосферу, а також вільний доступ до будь-якої інформації, а викладачам можливість вільно представляти контент, конструювати тести, завдання та ефективно організовувати процес навчання. Такими інструментами є Інтернет-ресурси, які не лише допомагають у навчанні, а й покращують якість освітнього процесу.

Інтернет є однією з найбільш розвинених систем у світі. Кількість комп'ютерів, підключених до мережі, постійно збільшується. Кількість і якість послуг, які він пропонує, також зростає. Інтернет, який колись використовувався переважно вченими, сьогодні присутній майже у всіх сферах людської діяльності. Він підтримує навчання, є важливим робочим інструментом, уможливлює багато нових форм міжособистісного спілкування та є джерелом розваг. Мережа набула таких рис, як масовість, популярність і універсальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інтеграції Інтернет-технологій в сучасну освіту та їх використання у процесі підготовки майбутніх фахівців досліджується нині досить активно. Особливості їх застосування в освітньому процесі грунтовно опрацьовані у працях Білянської М., Бондаренко Т., Ічанської Н., Киянки В., Процько Є., Сірового С., Степанченко Д., Черненко В., Шаповал Т., Клак Е. (Kłak E.), Рачинської М. (Raczyńska M.), Папєр М. (Papier M.) та ін..

Проблемі застосування Інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов присвячені наукові розвідки Акавець І., Безбавної Г., Герасименко Е., Костікової І., Панасюк І., Насалевич Т., Петрової О., Попової Н., Танчук М., Харченко Т. та ін.. Горелова Л. дослідила особливості використання Інтернет-ресурсів у навчанні іноземної мови для підвищення соціокультурної компетенції студентів; Смицька Т. та Сизонова С. охарактеризували

можливості Інтернет-ресурсів для розвитку навичок говоріння під час самостійної підготовки студентів; Білик О. та Пуга О. вивчили роль навчальних Інтернет-ресурсів у формуванні іншомовної компетентності в аудіюванні; Веретінова І., Попель О., Добровольська Н. у своїх дослідженнях особливу увагу звертають на формування навичок іншомовного мовлення у віртуальному середовищі ЗВО.

Особливостям використання Інтернет-ресурсів у навчанні польської мови як іноземної присвячені праці Бамбрович О. (Bambrowicz O.), Дати К. (Data K), Грузи Д. (Gruza D.), Моісеєнко Н. (Moiseienko N.), Пабянчик А. (Pabiańczyk A.) та ін.. Так, Моісеєнко Н. у дисертаційному дослідженні «Internetowe narzędzia w nauczaniu języka polskiego jako obcego – analiza przydatności» охарактеризувала Інтернет-ресурси у навчанні польської мови як іноземної з точки зору їх придатності. Дослідниці Груза Д. та Пабянчик А. у публікації «Język polski 2.0 – zastosowanie nowoczesnych technologii w nauczaniu języka polskiego» описали найкорисніші інструменти Веб 2.0, які можна використати у процесі навчання польської мови як іноземної, методичні рекомендації для змішаного навчання з використанням платформи Polskijazyk.pl.

Мета та завдання дослідження. Мета дослідження – проаналізувати та виявити дидактичні можливості різних Інтернет-ресурсів та веб-серверів в освітньому процесі загалом та навчанні польської мови зокрема; визначити переваги, недоліки та перспективи їх використання в процесі професійної підготовки майбутніх учителів-полоністів.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- звернути увагу на можливості використання Інтернет-ресурсів та веб-серверів у процесі підготовки майбутніх учителів польської мови;
- визначити суть поняття «Інтернет-ресурс»;
- дослідивши досвід провідних вітчизняних та зарубіжних науковців, виокремити закономірності та особливості вживання різноманітних традиційних і сучасних форм із застосуванням відкритого

доступу до мережі Інтернет у процесі професійної підготовки майбутніх учителів польської мови;

- обґрунтувати актуальність використання Інтернет-ресурсів у процесі навчання польської мови.

Матеріали і методи дослідження. Матеріалом для дослідження стали різноманітні освітні інтернет-платформи, сайти, блоги, канали на YouTube, сторінки в соціальних мережах, мобільні застосунки для навчання польської мови.

Для досягнення мети використано такі методи наукового дослідження: аналіз стану дослідження даної проблеми у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, компаративний аналіз, систематизація, синтез та узагальнення отриманих результатів

Виклад основного матеріалу. Інтернет став популярним середовищем, яке використовується в освіті протягом останніх років. Популярність Інтернету, особливо серед молоді, ставить перед сучасними учителями нові виклики. Інтернет – це інструмент, який дозволяє швидко поширювати знання та інформацію, що має величезний вплив на розвиток людини та суспільства. Особливо суттєво він впливає на молоде покоління, яке охоче використовує усі його можливості для розваг, спілкування та отримання інформації. Мобільний телефон відіграє тут дедалі важливішу роль, оскільки він забезпечує постійний мобільний доступ до мережі. Наслідки використання Інтернету в повсякденному житті можуть бути як позитивними (наприклад, отримання знань), так і негативними (наприклад, залежність). Дослідження показують, що час, який молоді люди витрачають на активність в Інтернеті, постійно збільшується.

У січні 2023 року дослідні групи з Meltwater та We Are Social підготували звіт Digital 2023 у якому представили інформацію про найбільш значущі тенденції в сучасному цифровому просторі. Ключові аспекти даного звіту вказують на те, що населення планети станом на початок 2023 року складає вже понад 8 мільярдів людей; понад 57% населення – жителі міст;

мобільними телефонами сьогодні користуються близько 5,44 млрд осіб (68% всього населення); кількість користувачів Інтернету – близько 5,16 мільярда осіб (64,4% населення планети); за останні 12 місяців кількість Інтернет-користувачів зросла на 1,9%; понад 4,76 мільярда людей користуються соціальними мережами на постійній основі (Elit-Web – агентство інтернет-маркетингу, 2024).

Пандемія COVID-19 та повномасштабна війна спричинили частковий перехід шкіл та університетів на дистанційну форму навчання. Практика показує, що традиційні засоби і методи навчання в таких умовах втрачають свою ефективність, тому доводиться шукати нові. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є використання Інтернет-ресурсів, що робить актуальним вивчення їх педагогічних особливостей використання (Степанченко, Білянська, 2022: 130).

У педагогічній науці під Інтернет-ресурсами розуміють текстові, аудіо- та візуальні матеріали з різної тематики, спрямовані на розвиток комунікативно-когнітивних умінь студентів здійснювати пошук, відбір, класифікацію, аналіз та узагальнення інформації (Фоменко, 2021: 175).

Крамаренко Т. та Резунова О. однією із переваг використання електронних ресурсів в освітньому процесі визначають мотиваційний чинник, оскільки новий спосіб подачі матеріалу викликає зацікавлення у здобувачів вищої освіти. Крім того, особливістю використання електронних ресурсів є швидкі результати, миттєва реакція на помилки, інтерактивна довідкова система та підказки, які допомагають студенту поглибити свої знання. Електронні ресурси також забезпечують високий рівень індивідуалізації навчального процесу. Вони дозволяють розвинути конкретний тип навичок, необхідних кожному студенту, встановити індивідуальну швидкість виконання завдань залежно від рівня підготовки, цілей навчання. Використання електронних джерел у навчальному процесі також має свої переваги з точки зору методики, адже його результати можна використовувати при плануванні навчальної програми. До того ж, як і будь-

яке нововведення, воно призводить до змін у методиці викладання (Крамаренко, Резунова, 2016: 254).

Ресурси мережі Інтернет для навчання польської мови ми поділили на такі групи: освітні платформи, сайти, блоги, сторінки в соціальних мережах, мобільні застосунки.

Освітня платформа – це інноваційний онлайн-ресурс, який об'єднує в собі різні навчальні матеріали, курси, інструменти та можливості для здобуття знань та навичок у різних галузях. Ця платформа створена з метою розширення можливостей доступу до освіти для всіх зацікавлених осіб, незалежно від їх місця проживання чи графіку (Що Таке Освітня Платформа. Zapisi.cx.ua).

У мережі Інтернет представлено освітні платформи, сайти та Інтернет сторінки для навчання польської мови різного спрямування. Ми виділили найпопулярніші з них, а саме: *e-polish* (https://e-polish.eu/polska-dlja-inozemciv); *Polski na wynos* (https://www.polskinawynos.com/); *Polski.info* (https://polski.info/); *Polskijazyk* (http://www.polskijazyk.pl/); *Zintegrowana Platforma Edukacyjna (ZPE)* (https://zpe.gov.pl/); *Po polsku po Polsce* (https://popolskupopolsce.edu.pl/); *Polszczyzna.pl* (https://polszczyzna.pl/); *IlovePolish* (https://ilovepolish.pl/); *Polak potrafi* (https://fundacjareja.eu/polak-potrafi/); *Wolnelektury.pl* (https://wolnelektury.pl/); *Ninateka.pl* (https://ninateka.pl/); *lyricstraining.com* (https://lingoclip.com/).

Платформи для створення навчального контенту: *Canva* (https://www.canva.com/uk_ua/); *Wordwall* (https://wordwall.net/uk); *Kahoot!* (https://kahoot.com/); *LearningApps* (https://learningapps.org/index.php); *Quizlet* (https://quizlet.com/ua); *Padlet* (https://padlet.com/); *Flippity* (https://flippity.net/); *Edmodo* (https://www.edmodo.com/).

Ресурси освітніх платформ для навчання польської мови можуть бути як основним джерелом, так і доповненням до навчально-методичних матеріалів, які використовуються в процесі навчання польської мови з метою ефективної організації навчального процесу. Проте, на відміну від

традиційних методів навчання польської мови, механізм роботи на освітніх платформах передбачає регулярний моніторинг активності студентів. Тому інтерактивні освітні платформи для навчання польської мови є продуктивною технологією.

Коло авторів Ланських О., Дернова Т., Рябцева І. визначили основні критерії аналізу та відбору інтерактивних освітніх платформ для визначення їх доступності та функціональності з точки зору індивідуалізації навчання, а саме: зрозумілий інтерфейс; методично-обґрунтований підбір електронного контенту; наявність мультимедійних елементів навчання (зображення, анімації, аудіо та відео); інтерактивність; доступність безкоштовної версії; варіативність завдань; можливість контролю результатів навчання та діагностики помилок впродовж усього навчання; формування мотивації; одержання зворотного зв'язку від користувачів; можливість встановлення обмежень часу для виконання завдань; можливість поповнення бази завдань здобувачами освіти (Ланських, Дернова, Рябцева, 2022: 20).

Чудовим джерелом знань у вивченні мови можуть стати польськомовні блоги. Авторами таких блогів є люди, які завжди з великим інтересом описують свої пригоди з даною мовою, показують цікаві методи навчання та, крім того, навчальні матеріали є безкоштовними.

У тлумачному словнику української мови подається таке визначення поняття «блог» – це «Веб-сайт, основний зміст якого – записи, статті або інші форми даних, що регулярно додаються (характеризується короткими записами тимчасового значення); мережевий журнал подій; для блогів характерні записи, відсортовані у зворотньому хронологічному порядку (останній запис зверху); блоги зазвичай публічні і передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити у публічну полеміку з автором (у відгуках до блог-запису або на своїх веб-сайтах); за авторським складом блоги можуть бути особистими, груповими (корпоративними, клубними тощо) або суспільними (відкритими), за змістом – тематичними або загальними» (Дмитрієв, нд-б).

В Інтернеті представлено досить багато блогів, присвячених вивченню та викладанню польської мови як іноземної, ми виділили деякі з них: *Lektorka na tropie* (https://jezykpolskijakoobcy.wordpress.com/); *Glottostrefa* (https://glottostrefa.wordpress.com/); *Napolskuj!* (https://napolskuj.wordpress.com/); *Glossa* (https://e-polish.eu/blog/);*Bloggypolish* (https://bloggypolish.co.uk/); *Pozdrowienia z Polski* (https://pozdrowieniazpolski.pl/).

Використання освітніх блогів покращує взаємодію та комунікативну практику серед студентів, дозволяє студентам підвищити впевненість у своїх навичках, прискорює навчання, робить освітній процес більш творчим та різноманітним, надає платформу для обговорення стратегій навчання та сприяє співпраці і соціальній взаємодії, підсилює мотивацію та дозволяє проводити різноманітні дискусії в рамках навчального процесу. З точки зору розвитку та формування мовної, освітньої та стратегічної компетентностей, використання блогів сприяє позитивному сприйняттю навчальних матеріалів, підвищує активність у навчальних дискусіях, розвиває навички перспективного та критичного мислення. Крім того, використання блогів є ефективною технікою залучення студентів до обговорення в аудиторії, оскільки навчання, засноване на дискусіях, робить вищою ефективність освоєння навичок читання (Биконя, Шевченко, Вітязь, Іванишина, 2021).

На сучасному етапі розвитку інформаційно-комунікаційних технологій особливе місце займають онлайн-сервіси, які розробляються великими IT-корпораціями і називаються соціальними мережами. Їх популярність зростає не лише серед корпоративних клієнтів, але й серед молоді, яка є отримувачем освітніх послуг, що надаються закладами вищої освіти.

Термін «соціальна мережа» використовується надзвичайно часто, як у приватному, так і в професійному житті. Вперше він з'явився в загальному обігу близько 2005 року і сьогодні став одним з найпопулярніших термінів у сфері медіа, інтернету та комунікації. Соціальна мережа, також суспільна мережа – соціальна структура, утворена індивідами або організаціями. Вона

відбиває розмаїті зв'язки між ними через різноманітні соціальні взаємовідносини, починаючи з випадкових знайомств і закінчуючи тісними родинними зв'язками. Вперше термін було запропоновано в 1954 році Дж. А. Барнесом (в роботі Class and Committees in a Norwegian Island Parish, «Human Relations») (Вікімедіа, 2024).

У нашому розумінні соціальні мережі – це засоби масової інформації, доступні в першу чергу через Інтернет, на комп'ютерах, планшетах або телефонах, які дозволяють користувачам обмінюватися інформацією та спілкуватися один з одним.

Характерні риси соціальних мереж включають:

- двосторонній зв'язок: користувачі є як творцями контенту (текстів, зображень, відео, аудіо), так і одержувачами контенту;
- інтерактивність: ці медіа пропонують користувачам можливість взаємодіяти один з одним і з опублікованим контентом через можливість коментування, вподобання, обговорень, створення груп тощо;
- живу комунікація: спілкування відбувається наживо і цілодобово, доступне практично будь-кому і з використанням різноманітних пристроїв;
- обмежене редакційне втручання: соціальні мережі характеризуються відсутністю редакції, на відміну від класичних медіа (наприклад, телебачення, газети чи радіо), користувачі самі вирішують, які теми публікувати в соціальних мережах.

Соціальні мережі стали невід'ємною частиною життя багатьох людей, які активно користуються Інтернетом. Їх використовують для встановлення і підтримки контактів, спілкування, обміну різноманітним контентом, як важливим, так і тривіальним, для взаємодії з іншими людьми, а також в освітньому процесі. На нашу думку найбільш придатними соціальними мережами, які можна використати у навчанні польської мови є Facebook та Instagram.

Facebook – портал був створений у 2004 році для студентів Гарвардського університету, але сьогодні він налічує понад 2,5 мільярда

користувачів по всьому світу і є найпопулярнішою соціальною мережею, до якої також можна отримати доступ через додатки на телефоні, планшеті або смарт-годиннику. Facebook дозволяє ділитися освітнім контентом (текстом, посиланнями, фотографіями, аудіо- та відео матеріалами), відповідати на нього, створювати групи та події. В мережі Facebook ми виділили такі освітні профілі та групи: *Język polski, Język polski materiały, Polski jako obcy, Nauczyciele języka polskiego, Nauczyciele języka polskiego jako obcego, Język polski/Klub nauczyciela, e-polish.eu.Nauczanie języka polskiego jako obcego, glottoTEKA, Glossa-Polish Language School, Polski і kropka.pl, Język Polski KrajAnka, Wokół języka polskiego, LEOPOL/Польська мова/Język polski, Język polski od A do Ż.*

Instagram – сервіс виник як додаток для обміну фотографіями, які спочатку можна було публікувати лише в одному форматі. Він також дозволяв їх коментувати та ставити вбодобайки. Сьогодні функціонал Instagram набагато багатший і дозволяє ділитися відео, а також створювати короткі фото-, мультимедійні та відеозвіти. Сьогодні Instagram налічує майже 1,4 мільярда користувачів по всьому світу. В Instagram є багато профілів, які ведуть учителі польської мови. Вони регулярно публікують тематичні дописи і навіть короткі навчальні відео. Ми виділили наступні: *Akademia polskiego, Polski.kumpel, SporoPolski, Spoko.nauka, Lektorkapolskiego, Polski daily, Jak ryba w wodzie, Go Polish, Mówisz Po Polsku?, Polskomovni, Język polski nieobecny, Trudny język polski, Polskiprzykawie, Przerwa na polski, Język polski w praktyce, Polskibezakcentu, Polski.bez.barier, Opanuj polski, Polski dzisiaj, Speaknroll polski, Polkafilmowa.*

Варто зазначити, що використання соціальних мереж в освітньому процесі змінює функції учителя. Він не лише навчає і контролює, але й організовує, наставляє, пропонує і є рівноправним учасником освітнього процесу. Учителю важливо бути активним користувачем соціальних мереж, ініціатором, порадником, дослідником і наставником. Використання соціальних мереж як інструменту для навчання іноземної мови також

допоможе налагодити міжособистісні стосунки, скоротити дистанцію між викладачем та студентами і створити позитивну атмосферу для спілкування (Бужиков, Доній, 2021: 209).

Мобільні пристрої, такі як мобільні телефони та планшети, останніми роками інтегруються в процес навчання польської мови. Мобільні пристрої підтримують викладання та навчання, оскільки підвищена мобільність і зв'язок дають студентам можливість отримати доступ до великої кількості інформації, що надається в Інтернеті. Студенти мають можливість вивчати польську мову через різні культури за допомогою мобільних пристроїв. Мобільні застосунки, що використовуються у вивченні польської мови, призначені для підтримки розвитку таких мовних навичок, як аудіювання, говоріння, читання та письмо, як в аудиторії, так і поза її межами. Види діяльності, які охоплюють мобільні застосунки, необмежені. Ми виокремили мобільні застосунки для вивчення та викладання польської мови. Мобільні застосунки для вивчення лексики польської мови: *eTutor Polski* (https://ua.etutor.pl/); *Mondly* (https://pl.mondly.com/);*Busuu* (https://play.google.com/store/apps/details?id=com.busuu.android.enc&hl=uk); *Babbel* (https://ua.babbel.com/); *Tutlo* (https://tutlo.com/pl/); *Memrise* (https://www.memrise.com/) *Duolingo* (https://pl.duolingo.com/); *Nemo Polish* (https://www.nemoapps.com/phrasebooks/polish); *Fabulo Polish* (https://apps.apple.com/pl/app/learn-polish-fabulo/id785524432?l=pl); *LingQ* (https://www.lingq.com/uk/). Мобільні застосунки для вивчення граматики польської мови: *LearnBots* (https://play.google.com/store/apps/details?id=com.education.leanrbots); *Czasowniki* (https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gedev.irregular&hl=pl); *Polska Gramatyka* (https://play.google.com/store/apps/details?id=com.vayapp.polskagramatyka&hl=pl).

Дослідник Шевчук А. виокремив наступні властивості мобільного навчання: швидкий доступ до автентичних навчально-довідкових ресурсів і програм у будь-який час і в будь-якому місці; постійний зворотний зв'язок з викладачем; використання відносно недорогих повсякденних технологій;

врахування індивідуальних особливостей студентів; підвищення мотивації студентів за рахунок використання звичних технологічних ресурсів і віртуальних середовищ; організація автономного навчання; створення персоналізованого, професійно-орієнтованого навчального середовища для студентів; розвиток навичок і вмінь до безперервної освіти впродовж життя (Шевчук, 2018: 193).

Висновки. Отже, інтерактивне навчання з використанням ІКТ та Інтернет-ресурсів – це сучасна та ефективна форма організації освітнього процесу. Вона максимально збільшує залучення та активність студентів і дає їм можливість обирати власні шляхи навчання та розвитку відповідно до їх здібностей. Використання електронних інформаційних ресурсів вимагає вміння користуватися сучасними ІТ-інструментами, інформаційними та мультимедійними технологіями. Експериментальні дослідження ефективності використання Інтернет-ресурсів в освітньому процесі показали, що застосування таких інструментів сприяє: високій ефективності передачі дидактичного змісту і навичок за рахунок поєднання навчання і розваги в одному виді діяльності з можливістю одночасної активації декількох каналів сприйняття одночасно. Процес навчання відбувається з урахуванням індивідуального темпу і високого ступеня самостійності власне вивчення польської мови в активній і творчій формі, що підвищує мотивацію студентів, розвиває їх пізнавальні здібності.

Перспективним для нашого дослідження є аналіз сучасних концепцій впровадження гейміфікації у процес навчання польської мови.

Список використаних джерел:

1. Биконя О., Шевченко Ю., Вітязь А., Іванишина В. Використання Інтернет-блогів у навчанні міжкультурного англомовного спілкування. *THEORY AND PRACTICE OF SCIENCE: KEY ASPECTS. SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»*. № 49. 2021. С. 260-268. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.7-8.04.2021.025

2. Бужиков Р., Доній В. Соціальні мережі як сучасний інструмент навчання іноземної мови. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 19(1). 2021. С. 202-210. DOI: https://doi.org/10.32782/2617-3921.2021.19.202-210

3. Вікімедіа, У. п. (2024, 7 березня). Соціальна мережа. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B0

4. Дмитрієв О. (нд-б). БЛОГ – тлумачення, орфографія, новий правопис онлайн. URL:https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D0%B1%D0%BB%D0%BE%D0%B3

5. Крамаренко Т. Резунова О. Використання Інтернету та електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі вищих навчальних закладів. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. № 1 (11). 2016. С. 251-255.

6. Elit-Web – агентство інтернет-маркетингу (2024). We are social 2023: соціальні мережі, інтернет та тенденції електронної комерції. URL: https://elit-web.ua/ua/blog/we-are-social-2023

7. Ланських О., Дернова Т., Рябцева І. Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 44, Т.2. 2022. С. 18-23. DOI: https://doi.org/10.32843/2663- 6085/2022/44/2.3

8. Степанченко Д., Білянська М. Використання Інтернет-ресурсів у процесі вивчення біології. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 82. 2022. С. 130-135. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.82.22

9. Фоменко Т. Застосування Інтернет-ресурсів під час вивчення української мови як іноземної. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 74, Т.3. 2021. С. 174-177. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-3.33

10. Шевчук А. Використання мобільних технологій у навчанні іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 6. 2018. С. 192-195.

11. Що таке освітня платформа. Zapisi.cx.ua. URL: https://zapisi.cx.ua/shho-take-osvitnya-platforma/

References:

1. Bykonia O., Shevchenko Yu., Vitiaz A., Ivanyshyna V. (2021). Vykorystannia Internet-blohiv u navchanni mizhkulturnoho anhlomovnoho spilkuvannia [The use of Internet blogs in teaching intercultural English communication]. *THEORY AND PRACTICE OF SCIENCE: KEY ASPECTS. SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»*, issue 49, pp. 260-268. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.7-8.04.2021.025 [in Ukrainian].

2. Buzhykov R., Donii V. (2021). Sotsialni merezhi yak suchasnyi instrument navchannia inozemnoi movy [Social networks as a modern tool for teaching a foreign language]. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii*, issue 19 (1), pp. 202-210. DOI: https://doi.org/10.32782/2617-3921.2021.19.202-210 [in Ukrainian].

3. Vikimedia, U. p. (2024). Sotsialna merezha [Social network]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B0 [in Ukrainian].

4. Dmytriiev O. (nd-b). BLOH – tlumachennia, orfohrafiia, novyi pravopys onlain [BLOG – explanations, spelling, new spelling online]. URL:https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D0%B1%D0%BB%D0%BE%D0%B3 [in Ukrainian].

5. Kramarenko T. Rezunova O. (2016). Vykorystannia Internetu ta elektronnykh osvitnikh resursiv u navchalnomu protsesi vyshchykh navchalnykh zakladiv [The use of the Internet and electronic educational resources in the educational process of higher education institutions]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriia «Pedahohika i psykholohiia». Pedahohichni nauky*, issue 1 (11), pp. 251-255 [in Ukrainian].

6. Elit-Web – ahentstvo internet-marketynhu (2024). We are social 2023: sotsialni merezhi, internet ta tendentsii elektronnoi komertsii [We are social 2023: social networks, the Internet and e-commerce trends]. URL: https://elit-web.ua/ua/blog/we-are-social-2023 [in Ukrainian].

7. Lanskykh O., Dernova T., Riabtseva I. (2022). Rol interaktyvnykh platform u vyvchenni inozemnykh mov [The role of interactive platforms in learning foreign languages]. *Innovatsiina pedahohika*, issue 44 (2), pp. 18-23. DOI: https://doi.org/10.32843/2663- 6085/2022/44/2.3 [in Ukrainian].

8. Stepanchenko D., Bilianska M. (2022). Vykorystannia Internet-resursiv u protsesi vyvchennia biolohii [Using Internet resources in the process of studying biology]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, issue 82, pp. 130-135. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.82.22 [in Ukrainian].

9. Fomenko T. (2021). Zastosuvannia Internet-resursiv pid chas vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi [The use of Internet resources in learning Ukrainian as a foreign language.]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, issue 74 (3), pp. 174-177. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-3.33 [in Ukrainian].

10. Shevchuk A. (2018). Vykorystannia mobilnykh tekhnolohii u navchanni inozemnoi movy [The use of mobile technologies in foreign language teaching.]. *Innovatsiina pedahohika*, issue 6, pp. 192-195. [in Ukrainian].

11. Shcho take osvitnia platforma [What is an educational platform?]. *Zapisi.cx.ua*. URL: https://zapisi.cx.ua/shho-take-osvitnya-platforma/ [in Ukrainian].